

รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

ประเด็นการมีส่วนร่วม : การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียงได้ดำเนินการตามแผนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 และได้นำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551- กันยายน 2552 ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ 2/2552 วันที่ 21 กันยายน 2552 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สรุปได้คือ

1. ผลงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

1.1 การจัดทำเว็บไซต์ศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการบริหารโครงการฯ มีความเห็นชอบกำหนดชื่อเว็บไซต์ (Domain name) <http://cdlearnse.stou.ac.th> โดยได้นำข้อมูลลงเว็บไซต์ในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน การเผยแพร่ความรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบทางไกล โดยต้องมีการพัฒนาเนื้อหาสาระอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักวิชาการ มีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาประชาชนทั่วไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. พระบรมราโชวาท โดยรวบรวมพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งหมดในทุกด้าน รวมถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. สื่อเรียนรู้ออนไลน์ ประกอบด้วยบทเรียนออนไลน์ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคแนวคิด และภาคปฏิบัติ

3. ฐานข้อมูลบุคคลพอเพียง ผู้สนใจสามารถสืบค้นชีวประวัติ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของบุคคล ต้นแบบจากทุกอาชีพทั่วประเทศ

4. ชุมชนต้นแบบพอเพียง การรวบรวมความสำเร็จของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจากชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศเพื่อให้ผู้สนใจสามารถค้นคว้ากรณีตัวอย่างจริง

5. ห้องสมุดพอเพียง เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย ข้อคิดจากบุคคลต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ตลอดจนรายการสารคดี วัสดุมีเดียที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ โดยเป็นห้องสมุดออนไลน์ ที่ผู้สนใจและประชาชนสามารถเข้ามาศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงได้ตลอดเวลา

6. **ช่องทางทำกิน (Related Careers)** นำเสนอข้อมูลในลักษณะคู่มือภาพประกอบที่สามารถดาวน์โหลดได้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อสร้างอาชีพ การลดค่าใช้จ่าย การสร้างมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ

7. **สนทนาประสาพอเพียง** เป็น KM Forum /Web board เวทีความคิดเห็น การถาม – ตอบ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และมีการนำปราชญ์ชาวบ้านที่ประสบความสำเร็จมาเป็นผู้สอนและให้คำปรึกษาบนเว็บไซต์ด้วย

8. **มสช. กับเศรษฐกิจพอเพียง** นำเสนอบทบาท และผลการดำเนินงานในพันธกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

9. **ลิงค์เครือข่ายพอเพียง** การเชื่อมโยงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานภาครัฐ ปราชญ์ชาวบ้าน มูลนิธิและองค์กรต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการสืบค้นของผู้สนใจและประชาชน

10. **KM การจัดการความรู้** การเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า

1.2 การถอดบทเรียนความสำเร็จของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

1. คณะกรรมการบริหารโครงการ ฯ ได้จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ปราชญ์ชาวบ้าน) และผู้ที่เกี่ยวข้อง ใน 4 ภาค เพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ และเผยแพร่เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ของประชาชน ผู้สนใจทั่วไป ได้แก่

ภาคเหนือ : วันที่ 9-10 พฤษภาคม 2552 จ.เชียงใหม่ จำนวน 32 คน

ภาคใต้ : วันที่ 5-6 มิถุนายน 2552 จ.สงขลา จำนวน 18 คน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : วันที่ 13- 14 มิถุนายน 2552 จ.อุดรธานี จำนวน 52 คน

ภาคกลาง : วันที่ 20-21 มิถุนายน 2552 จ.อยุธยา จำนวน 24 คน

ผลการประเมินการจัดสัมมนา ฯ ทั้ง 4 ภาค สรุปได้คือ

หัวข้อ	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง
1. ท่านคิดว่าสามารถนำข้อคิดและความรู้ที่ได้รับจากการประชุมสัมมนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ในระดับใด	4.12 (82.4)	4.36 (87.2)	4.20 (83.9)	3.69 (73.8)
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมสัมมนา	4.06 (81.2)	4.54 (90.8)	4.10 (82.0)	4.00 (80.0)
3. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดที่ควรสร้างองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงมาจากวิถีชีวิตของบุคคลต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ	4.65 (93.0)	4.64 (92.8)	4.85 (97.1)	4.75 (95.0)
4. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดที่ควรให้บุคคลต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จมาแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันเป็นประจำ	4.71 (94.2)	4.27 (85.4)	4.50 (90.0)	4.50 (90.0)

ในส่วนของความคิดเห็นของปราชญ์ชาวบ้านและผู้เกี่ยวข้องทั้ง 4 ภาค ส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดสัมมนามีประโยชน์มาก ได้รับความรู้ ข้อคิดใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างปราชญ์ชาวบ้านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้มาก พร้อมให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและยินดีเข้าร่วมในการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้คือ

1. การให้ศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางวิชาการทุกด้านเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาเจาะลึกบางประเด็นในพื้นที่จริง การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน ทั้งในระดับภาคและประเทศ การถอดบทเรียนความสำเร็จของปราชญ์ ความสำเร็จในการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลอาชีพต่าง ๆ การรวบรวมและจัดหมวดหมู่องค์ความรู้ การให้ปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ การปรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย และมีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ เว็บไซต์ ฯลฯ

2. การสร้างเครือข่ายและมีการดำเนินงานร่วมกัน โดยให้ มสธ. บูรณาการกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. การให้ มสธ. พัฒนาศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านให้เป็นศูนย์ที่มีความสมบูรณ์และมาตรฐานสูงขึ้น

4. บูรณาการการเรียนรู้ของนักศึกษา กับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน โดยกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร การพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา มสธ. เพื่อให้มีการเผยแพร่ในวงกว้าง

5. การศึกษา วิจัยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการขยายผล

2. การศึกษาความสำเร็จของปราชญ์ชาวบ้าน จากการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ปราชญ์ชาวบ้าน) และผู้ที่เกี่ยวข้อง ใน 4 ภาค นั้น คณะกรรมการบริหารโครงการ ฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่โดดเด่นและเป็นประโยชน์ต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงปฏิบัติของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ จึงเห็นสมควรมีการศึกษาเจาะลึกถึงความสำเร็จของปราชญ์ชาวบ้านบางท่าน และบันทึกวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ต่อไป โดยในปี 2552 ได้ดำเนินการจำนวน 2 ราย คือ

ภาคเหนือ : นางพรรณพิมล ปันคำ ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดเชียงราย
(เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก)

ภาคใต้ : ครูชบ ยอดแก้ว ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดสงขลา
(กลุ่มสัจจะออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต)

1.3 การสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง

1. มหาวิทยาลัยได้จัดทำประกาศ มสธ. เรื่องเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง มสธ. กับชุมชนในเขตภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เพื่อแต่งตั้งปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้นำเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง มสธ. กับชุมชนในการพัฒนาและเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2. การสร้าง / ขยายเครือข่าย มหาวิทยาลัยเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการสร้าง / ขยายเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงที่นอกจากส่วนที่ดำเนินการร่วมกับชุมชน (ปราชญ์ชาวบ้าน) แล้ว ในส่วนของการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการร่วมกันสร้างองค์ความรู้ การรวบรวม / เชื่อมโยงข้อมูลและสื่อ และร่วมกันเผยแพร่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การบริหารทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะทำความร่วมมือกับกับหน่วยราชการและหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน ก.ป.ร. มูลนิธิชัยพัฒนา ฯลฯ

1.4 การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-Learning)

การให้บริการความรู้ทางวิชาการแก่สังคมเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยภาคแนวคิดซึ่งเป็นองค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เกษตรทฤษฎีใหม่ หลักศานากับเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ เศรษฐศาสตร์ทางเลือก การพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการครัวเรือนแบบเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง คุณภาพชีวิตแบบพอเพียง ฯลฯ และภาคปฏิบัติ อาทิ บทเรียนเศรษฐกิจพอเพียงจากปราชญ์ชาวบ้าน 4 ภาค กรณีศึกษาความสำเร็จของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

1.5 การพัฒนาและเผยแพร่สื่อการเรียนการสอนทางไกล

การจัดทำและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อรวบรวมรายการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบดิมีเดีย และออกอากาศ เผยแพร่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัย ฯ ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการมอบ วัสดุทัศนและสารคดีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 127 รายการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารโครงการ ฯ ได้เผยแพร่ผ่านรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ มสธ.ทาง DLTV8 และเว็บไซต์ของศูนย์การเรียนรู้

1.6 การฝึกอบรม

การจัดฝึกอบรม “ การจัดการครัวเรือนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงด้วย Microsoft Excel ” แก่แม่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มฝึกออาชีพในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 52 คน ในวันที่ 14 –15 มีนาคม 2552 จากผลประเมินการฝึกอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับความรู้ สามารถทำบัญชีครัวเรือน รายรับ –รายจ่าย การวิเคราะห์ทางการเงิน การบริหารการเงินของครอบครัว การวิเคราะห์การลงทุน การคำนวณอัตราผลตอบแทนการลงทุน และหามูลค่าทางการเงินด้วย Microsoft Excel ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ในการดำเนินชีวิตได้

แบบสรุปเปรียบเทียบแผนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับผลการดำเนินงาน

แผน			ผลการดำเนินงาน
ผลผลิต	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	
1. เว็บไซต์ศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียงของ มสธ.	จำนวนเว็บไซต์	1	1. การกำหนดชื่อเว็บไซต์(Domain name) http://cdlearnse.stou.ac.th 2. การนำข้อมูลลงในเว็บไซต์ 3. การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. บทเรียนความสำเร็จการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้	จำนวนบทเรียน	4	1. จัดสัมมนาปราชญ์ชาวบ้าน 4 ภาค จำนวน 4 ครั้ง 2. การสรุปบทเรียนที่ได้จากการสัมมนา ฯ ประกอบในการจัดทำบทเรียนออนไลน์ การนำเสนอข้อคิดจากปราชญ์ชาวบ้านเผยแพร่ทางเว็บไซต์ 3. วัสดุทัศนการศึกษาเจาะลึกถึงความสำเร็จของปราชญ์ชาวบ้านภาคเหนือ และภาคใต้ จำนวน 2 ราย

แผน			ผลการดำเนินงาน
ผลผลิต	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	
3. เครื่องข่าย เศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนเครื่องข่าย	3	1. ประกาศ มสธ. เรื่องเครื่องข่ายความร่วมมือระหว่าง มสธ.กับชุมชนในเขตภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง จำนวน 4 เครื่องข่าย 2. การสร้าง / ขยายเครื่องข่าย กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน ก.ป.ร. มูลนิธิชัยพัฒนา ฯลฯ
4. บทเรียนออนไลน์ (e-Learning)	จำนวนบทเรียน	10	1. การกำหนดหัวข้อบทเรียนและเขียนเนื้อหาแล้วเสร็จ และนำเสนอทางเว็บไซต์
5. สื่อการเรียนการสอน ทางไกล	จำนวนรายการ	100	1. วัสดุทัศน์และสารคดีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 127 รายการ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยได้เผยแพร่ผ่านรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ มสธ. ทาง DLTV8 และเว็บไซต์ของศูนย์การเรียนรู้ฯ
6. ผู้ผ่านการฝึกอบรม ด้านการจัดการครัวเรือน ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนผู้ผ่าน การฝึกอบรม	60	1. การจัดฝึกอบรม “ การจัดการครัวเรือนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงด้วย Microsoft Excel ” แก่แม่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มฝึกอาชีพในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 52 คน ในวันที่ 14 -15 มีนาคม 2552

2. กิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

2.1 การจัดสัมมนา เรื่อง “ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในมุมมองของบุคคลต้นแบบ ” ในวันที่ 19 - 20 ตุลาคม 2552 ณ ห้องประชุมพระปกเกล้า อาคารเอกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้สนใจทั่วไป โดยมีการจัดกิจกรรมและถ่ายทอดสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท.

1. การอภิปราย เรื่อง “ บทเรียนความสำเร็จของบุคคลต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ”
เรื่อง “ ก้าวต่อไปของประเทศไทยในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ”
โดย ศาสตราจารย์ ระพี สาคริก และ อาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร เป็นองค์ปาฐก พร้อมการอภิปราย
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคคลต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่อง “ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ” โดยเลขาธิการสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. การแสดงนิทรรศการ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางไกลเศรษฐกิจพอเพียง
และการแสดงผลงานของปราชญ์ชาวบ้านในภาคต่าง ๆ

3. การออกร้านแสดงผลผลิตของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน
ทั่วประเทศ